

Latweeschu Awises.

Ur augstas Geweschanas = Summissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 30. Zettortdeenâ tanni 27tâ Jubli 1822.

No Deepajas puffes.

Tas kruffas-gais, kas pirmâ Jublius deenâ bija, ne wissur, tã kã Grohbinê, bes skahdes pabrgahjis. — Winna leelaks spehfs irr Wirgã parahdijees. Tur bija leels stohrins un desmits fainneeku lauki irr fahisti un nomaitati tappuschî. — Wirgas basnizã irr wiffas lohgu ruh-tes gan drihs isisttas, un arri muischã kã pee laudim dauds lohgi apskahdeti.

Preckulê, paschã leelã muischã ta jauna ne wiffai fenn usbuhweta rija, ohtrã Jublius deenã, zaur pehrkonu irr uggum aisgahjust. Wezza rija, kurras weetã schi jauna bij ustaitita, arri zaur sibbeni pohstã gahje. Mehsh djardam, ka ittin tapatt kã Sasmakkã, zeeniga Preckules Kunga draugi un kaimini pee ahtras ustaitischanas tahs nodegguschas ehkas (ta no muhra buhdama tiffai jaunni juntu un greestus praffa) palihdftigi buhs, ka wehl schinni rudbeni warrehs kull.

Schmaises = muischã irr laidars ar wisseem lohpeem, ar awim, zuchahm un putneem, ar ridjan ar dauds ratteem un rihkeem nakti nodebsis. Ruzzawas mescha junfera Reisa Kunga nams irr arridjan isgahjustã mehnesi paschã nakti nodedsis, un lehti warr fapraft, ka nekahdas mantas newaid glahbtas tappuschas, bet ka schis gohdigs mescha usraugs zaur scho uggum leelã truhkumã kluis irr.

Muhfu puffê wehl arween leels faules siltums laukus nodedsina un maita. Wafforeji tadehl dauds muischãs un pee dauds laudim slisti stahw.

* * *

Kad weenu reisi no uggums apskahdeschanahm schê tohp raffihts, tad arri ja peemint to uggums-grehku kas par April un Mei mehnescheem, pehz teem rapporteem kas us Teefahm tappe aisstelleti, bijuschî, prohti: tanni

10tã April, Kalna = muischã (Mescha = muischas Kirspehlê) weenas mahjas nodegguschas. Tanni 24tã April, appafsch Kasdangas muischas (Walteffa pils Kirspehlê) arri mahjas ar uggum aisgahje. Tanni 30tã April, appafsch Talsenes, mahju istaba, sirgu stallis un divi flehtis nodegge. Tanni 16tã Mei, appafsch Zerraukstes (Baukes Kirspehlê) mahju-flehts un rijas. Tanni 18tã Mei, appafsch jaunãs Gezawas (Zelgawas Kirspehlê) mahju istaba, flehts un stallis.

Slep kawibas Kursemme.

Paschã leelã peekdeenã!!! — Menges = muischã (Zukumes aprinki) mohdere no meifahm laidarã ar rungeem tappe nokista. — Tanni 10tã Mei appafsch Blihdenes (Zukumes aprinki) ne zil tahli no leel-zella, wander-sellis nokists tappe atrasts. Tanni nakti no 12tã us 13tu April weens zilweks eefsch semneeku drehbehm ar plinti un nast, weenam mescha fargam peekritte un tas, pretti turredamees, to blehdi nekawe.

No Widsemes.

Tanni 27tã April, Pelwes draudsê un Berrojes aprinki fawads gais bija un liffahs atkal seema tapschoht. Par wissu deenu beesi snigge ar leelu wehtru, kas zitus kobtus pa dahrseem laufsija. Sneege tiffai zettortã deenã pagallam iskuffe, leeli kohki pa meischeem lihds semmi bij nospeesti, tã arri bij ar rudjeem, bet tas lehns laizinsch un tas augligs leetus fo ischeligsh Deb- beshu = Tehws mums eeschtkinjoja, rudjus atkal iszehle. Ta leela un bahrga nakts-falna kas pee mums tuliht pehz sneega bija, poteefi leelu skahdi padarrijusi, wissuwairak weeglã semmê. Kã teiz tad Wappihnas draudsê wiffleelaka skahde zaur to notiffusi.

No Jaunas pils Kirspēhles, tannī
20tā Juhli.

Waffar, tulih̄t peh̄z pufsdeenās, mums̄ divi
pehrkoni bija, weens̄ pakkal ohtru, ar pirmu
lih̄je arridsan̄ kruffa, kas̄ pa dascheem̄ widgeem̄
skahdes̄ padarrija, jo kur ruosifchi wehl̄ us̄
kajjahm̄ stahweja, tur dauds̄ brangi graudi
iskulti, ir meeschi un̄ ausas̄ tappe aishemti.
Rā dsird, tad̄ schi kruffa Dohbeles̄ Kirspēhlē,
us̄ Slohles̄ puffs̄, pappu leelumā nolih̄juss̄,
un̄ sibbens̄ weenās̄ mahjās̄ effoht̄ eespehris̄.
Peh̄z ta leela faufuma, kas̄ mums̄ no Waffa-
ras̄ swehtkeem̄ bijis̄, taggad̄ ikdeenās̄ stipri lih̄st.

* * *

Mums̄ weena atbildeschana us̄ teem̄ rak-
steem, ko Klibbischu Ansa ta nomirreja dehls̄
Jahnis̄, tannī Nr. 13. muhsu Ahwis̄es̄ eelizzis̄,
ar pastī atstelleta, ko schē saweem̄ mihleem̄ lassī-
tajeem̄ dohdam:

A t b i l d e s c h a n a

tam Klibbischu Ansa deklam̄ Jahnim, kas̄
eefsch̄ Nr. 13. pee wiffas̄ Latweeschu tautas̄ jeb
kahrtas̄ irr rakstijis̄.

Draugs̄ Jahni!

Mums̄ Latweescheem̄ tas̄ gauschi firdi fahp,
kad̄ meh̄s̄ no weena muhsu kahrtas̄ mahziti un̄
rahti tohpam, kuresch̄ ne wairak̄ prahta un̄ pa-
mahzischanas̄ saproht, k̄ schinnis̄ laifd̄s̄, pal-
deems̄ Deewam! muhsu Latweeschu tauta eefsch̄
gudribas̄ un̄ sapraschanas̄ pee-augusi irraid. —
Dasch̄ kluhp, un̄ tā arri dasch̄ no muhsu brah-
leem̄ missejahs̄, kas̄ teem̄ Ahwis̄chu rakstītajeem̄
buhtu ko nepatih̄lamu rakstijis̄, dehl̄ to ka faz-
zih̄ts̄ tohp: „juhku reh̄kmaschanas̄, kas̄ is̄joh-
„foschana effoht,“ bet winneem̄ irr tee zeenigi
Ahwis̄chu apgahdataji eefsch̄ Nr. 8. pilnigi atbil-
dejuschi.

Teem̄ mihleem̄ Rungeem, kurreem̄ meh̄s̄
fawu pasemnigu gohdu un̄ firs̄nigu pateizibu
parradā effam, meh̄s̄ ne warram̄ par to gruh̄tu
darbu, ko winni sewim̄ us̄neh̄muschees̄ irraid,
preeksch̄ is̄skaidroschanas̄ muhsu prahta, pee
us̄mudrinaschanas̄ daschās̄ leetās̄, un̄ pee sin-
namu darrischanas̄ daschās̄ mums̄ wajadfigas̄
un̄ geldigas̄ sumas̄, nekahdā wih̄sē atmakfah̄t.

Rā jauki irraid̄ sunnaht̄ to kas̄ taisniba irr un̄
retti noteek, tik labbi no Wahzu- k̄ no muhsu
Zehwu-semmes̄ — kas̄ no Wahzsemmees̄ sin-
nahm̄ mums̄ geldigs̄ sunnaht̄ irr, to tee zeenigi
Kungi mums̄ preeksch̄ prahta skaidroschanas̄ ne
atruj, un̄ kas̄ muhsu Zehwu-semme noteek,
kas̄ mums̄ arrajeem̄ saprohtams̄ un̄ sunnaht̄
geldigs̄ irraid, to meh̄s̄ arri sunnaht̄ dabujam.
Kahda jauka pamahzischana un̄ wehra liskcha-
na zaur labbeem̄ un̄ launeem̄ notikkumeem,
tohp mums̄ par mantu muhsu firdis̄ eeflehgtas̄.
Rā wajadfigi irraid̄ sunnaht, daschās̄ Teefas̄
fluddinaschanas̄, eefsch̄ schi mums̄ no muhsu
schehliga semmes̄ Zehwa eefsch̄kinkota brihwesti-
bas̄ laika, un̄ k̄ labbi irraid̄ zittadas̄ taisnas̄
sumas̄ ikneddelās̄ dabuht! — Wiffu to tee
mums̄ zeenijami un̄ gohdajami Ahwis̄chu apgah-
dataji apgahdai, tee strahdai tai skaidroschanas̄
darbā muhsu prahta, tee us̄muddinai to mudru,
un̄ rahda to taisnu zeltu schihs̄ pasaulēs̄.
Teem̄ zeenigeem̄ Rungeem̄ meh̄s̄ fawu firs̄nigu
pateizibu taggad̄ un̄ is̄brihschus̄ fakkam.

Bet jums̄, Klibbischu Jahni, kas̄ arri no
Latweeschu kahrtas̄ un̄ tautas̄ effoht, newar-
ram̄ par juh̄su preeksch̄sihmehm̄ un̄ pahrmahzi-
schanah̄m nekahdu pateizibu fazzih̄t. Juh̄su
wainanas̄ warrejeet̄ likt̄ dsirdēht̄ teem, kurreus̄
juh̄s̄ par mulkeem, nesaprascheem̄ un̄ negoh-
deem̄ atsih̄steet. Mums̄ tas̄ par leelu faunu
irraid, kad̄ meh̄s̄ no leeleem̄ gudrineekeem, k̄
juh̄s̄ fakkeet, leekamees̄ skubinatees̄ ko darriht,
paschi prahta neturredami, un̄ tad̄ redseht̄ to
nemeeru, kas̄ no tam leh̄kfees̄. To lassidami
meh̄s̄ taisni dohmaht̄ warram, kad̄ schēe raksti,
ko juh̄s̄ rakstijuschi, ne no juh̄su, bet no zitta
padohma uahkuschi, tadehl̄ — k̄ pat̄s̄ to darra,
tā no zitta runna.

Latweeschu tauta zittas̄ nekahdas̄ grahmatas̄
ne pasih̄stoh̄t un̄ ne grihbōht̄ k̄ A. B. Z., Dseefmu-
un̄ Spreddikku-grahmatu, tahs̄ zittas̄ effoht̄
naudas̄ krahpschana, un̄ arri ne prohtoh̄t las-
siht. — Wai! Wai! — k̄ warr weens̄ Lot-
weetis̄, kas̄ leekahs̄ mahzih̄ts̄ effam, tahdas̄ ne-
pateesibas̄ preeksch̄ gaismas̄ nesi! — Munnai
ar saweem̄ brah̄teem, dibbini winnu padohmu,
un̄ luh̄dsees̄ mahzibas̄, labbaki runnaht, un̄ ne
tā ko ne warri preeksch̄ Deewa un̄ pasaulēs̄ at-

bildeht. — Voi ne redsi nemahzitus un mahzitus laudis, tik labbi appaksch Bahzu = Kree-wu = un Latweeschu = tautas? — Un voi ne redsi pee dascha nemahzita zilweka dauds jau-fakas dohmas un runnas, nè kà schi neewaschana? Dauds, dauds preekschihmes mehshums preekschâ listum, bet ta tauta to jau sinna, kam wajaga to mums tik weenam teikt, kam tas passchpts effoht.

Mehs ne effam Juhfu Latweeschu draudse, kas ahderu laidejeem, sâhls puhschlotajeem un pareggoneem pakkal tekt. Ussauzeet farwu draudsi, farwus elka = tizzigus, nè Latweeschus; mahzeet tohs zeek gribbedami, kas kà juhs fakfeet, ne kahdas mahzibas, nedj prahta zillaschanas mihl, bet tikkai gudrineekeem, kas Latweeschu tautâ ne effoht, klausa. — Mehsh effam Latweeschi, kas farwu gohdu zeeni un dahrgu turr, un ikkatram ar drohschu firds = apsinaschanu pretti eet, kas muhsu tautu nizzina. — Pasakkas irraid pasakkas, un pee prahtigas wallodas newaid zeenijamas, un mulka gamma bailes, kas kà eeksch tumshas allas audsinahst, ne warra = wihksni wehl redsejis ne irr, pee usauguscha wihra prahta newaid lihdsinajamas. Mulkis gans, kas labbas mahzibas baudijis newaid, neekus bihstahs un neekus klausa, un kad tas irr farwâ wezzumâ, pee 34ta gabda tappis, tad tatschu tam no farwa jaunuma wehl irraid kas atlizzees; bet tas leelakais pulks, kas farwus wezzakus irr klausijis un labbas mahzibas mahzijeos un wehrâ lizzis, neekeem ne klausihsh nedj bihsees, un pee = audsis prahta zilweks tohp, — un tadehl tas wisseem mums Latweescheem gauschi schehl irraid, kad appaksch muhsu tautas tahds nizzinatais roh-nahs, kas schihsh nejaukas slawas un tohs leelus mellus wehl eeksch schihm muhsu mums zeenijamam Latweeschu Uwischem rakstihst lizzis irraid. — Kad dauds tahdu rakstu buhtu, tad juhfu wahrds par fakkamu wahrdu taptu: „Kam mann wajaga tahdu gramatu jeb rakstu, tas irr naudas frapschana.“ —

Jurris Birghan irraid gohda wihrs, to mehsh kà gohda zilweku passistam, gohdajam un zeenijam; ak! kaut jelle ir Klibbischeu Zahnis tas taptu, tas buhtu leels preeks un gohds wissai

Latweeschu tautai, kad wissai kà brähli mihlo-jahs un weenabibâ dsihwoi, un tad ne weenam ruhmes buhs to wahrdu fazzihst: „Latweeschi „irraid nemeerigi laudis;“ bet apleezinahs, muhsu tautu zeenijami laudis effam, kas farwu schehligu Zeiseru mihlei, farweem Waldineekeem un Rungeem paklausigi irraid un paschi kà brähli mihlestibâ un weenabibâ dsihwoi.

Geksch wahrda tahs Latweeschu draudjes no Bauffas Kirspheles.

Andreas, Martina dehls.

* * *

Mehsh tam rakstijam schihsh atbildeschanas gan pateizam par to labbu prahtu, fo pee mums turra, un par to gohdu, fo muhsu Uwischem sche nodohd, bet tatschu buhtu wehlejamsh bijis, kad teem Uwischu apgabdatajeem bischkiht masak, un affal tam Klibbischeu Zahnim, kas kà mehsh labbi sinnam ne kahdâ launâ, bet labbâ prahtâ farwus rakstus Nr. 13. irr islaudis, bischkiht wairak gohda buhtu parahdijis. — Mehsh par scho atbildeschanu Klibbischeu Zahnim peenahkamu sinnu jau ar pasti effam dewuschsi un ja winsch gribbehs wehl fo atbildeht, tad tas gan Uwisesh taps eeliktsh, bet wairak nè, jo zittadi tahm atbildeschanam un sribdeschanam ne kahda galla ne buhtu un mehsh ne warram paslaut, kad schihsh Latweeschu Uwisesh par sribdesplazzi pataisa.

See Uwischu apgabdataji.

Labbas dohmas.

Za pasauke jo deenahm jo gudra tohp, tas irr pateesh wahrds; allaschin jaunash leetas isdohma, bet sinnamsh, ne wissas jaunash leetas labbas, daschas arri neeki ween. Zâ arri ne wissas wezzas leetas labbas, tadehl ka wezzas irr. Laudis mehsh fazzihst: mehsh gribbam dsihwoht un darriht, kà muhsu tehwu = tehwi dsihwojuschi un darrijuschsi; tas irr prahtigi runnahstsh, bet ne buhs tikkai prahtigi rumahst ween, bet arri prahtigi dsihwoht. Zo muhsu lauku kehpschana, un arrami rihki ne us reisi, jeb no weena pascha zilweka, weenâ deenâ, isdohmati, bet muhsu tehwu = tehwi un wiannu tehwu = tehwi, wissu labbi israudsiuschsi, un gudri zilweki par dauds gaddeem, weens scho,

ohtrés zittu labbu leetu isdohmajufchi, pirms
 tahs leetas tahdas labbas isdohmatas un istai-
 fitas, kà taggad. Tee tehwu-tehwi labbu pa-
 dohmu, jeb jaumu leetu naw apsmahdejufchi,
 un ikkatru jauu leetu papreeksch ismeklejufchi,
 pirms peenehine jeb atinette. — Bet tas zilwe-
 zigs prahs, kas arklus un ezzechus, un rattus
 un kaminanas, un drehbes un ehkas, un tif
 dauds zittas labbas leetas, kas pee dsihwofcha-
 nas wajaga irr, wezzes laifos isdohmajis,
 tas wehl, paldeews Deewam, fawu spehku
 naw saudejis, un spehj wehl dauds fo pee darbu
 atweeglinaschanas un lauku kohypschanas isdoh-
 maht un atrast. — Ir gohdigs lassitais warre-
 tu wehl daschu labbu jaumu leetu peeneim un
 wairaki eeksch fawas dsihwofchanas un pahrtik-
 schanas us preekschu topt, ja tiffai griibetu
 pehz fawu paschu wahrdu arri darriht, tà pa-
 teech dsihwodams, kà tee tehwu-tehwi dsihwoja,
 kas labprah labbu padohmu peenehine un dar-
 rija pehz Deewa wahrda pawehleschanas:

**Ismeklejeet wiffu, un kas labs irr, to
 juhs paturreet.**

Studdinafchanas.

Tas lohpu un sirgu tirgus, kas zitfabrt us
 Kristus pagohdinaschanas deemu (6ta August)
 Lestene bija, no schi gadda, tanni pascha deena,
 Graufdes-muiicha taps turrechts; par teem trim
 pirmeem gaddeem bes muitas jeb tulles. (3)

Tanni 12ta Zuhli mehnescha deena mahzihts
 putnu suns no Leelas-Alguldes irr noklihdis.
 To sunnu fawz Saffon, winsch irr balts ar
 bruhnahm aufim un bruhnu plekki us frustu,
 tanni labbejas aufs galla irr eepelhts, un pee
 wiinna noklihschanas plahsteris no pikka bij
 uslihts. Kas no schi sunna weenu tainnu sinnu
 no wiinna usturrefchanas dohd, jeb wiinna
 paschu us Leelu-Alguldi jeb us Kligges-mui-
 schu nowedd, tas dabbuhs labbu pateizibas
 naudu. (1)

Naudas, Labbibas un Prezzu tirgus us plazzi. Rihgè tanni 24tra Zuhli 1822.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 Rubbuli 72½ Kap. Papihru naudas gelbeja	1	—	1 Pohbs kannepu tappe maksahs ar	1	—
5 — Papihru naudas	1	34	1 — linnu labbakas furtes — — —	2	50
1 jauns Dahldeis	1	32	1 — — flittakas furtes — — —	2	10
1 Puhrs rudsu tappe maksahs ar	1	25	1 — tabaka	—	80
1 — kweeschu	2	—	1 — dselses	—	90
1 — meeschu	—	95	1 — fweesta	2	—
1 — meeschu-putrainu	1	75	1 muzzu silku, preefchu muzzà — — —	6	—
1 — anfu	—	80	1 — — wibfchnu muzzà — — —	6	25
1 — kweeschu miltu	3	—	1 — farkanas fahls	6	—
1 — bihdeletu rudsu-miltu	1	80	1 — rupjas leddainas fahls — — —	4	75
1 — rupju rudsu-miltu	1	25	1 — rupjas baltas fahls — — —	4	—
1 — sinu	1	60	1 — smalkas fahls	4	—
1 — linnu-sehflas	4	—	50 Graschi irr Warra jeb Papihres Rubbulis un Warra nauda stahw ar papihres naudu wecna maksà.		
1 — kann-pu-sehflas	2	—			

In Abwesenheit des Herrn Staatsraths von Necke genehmigt den Druck

Regierungsrath Wettberg.